

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

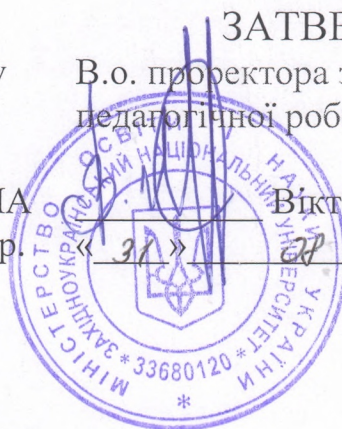
ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проєктора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕКОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 23 «Соціальна робота»

спеціальність – 232 «Соціальне забезпечення»

освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (семестр)
Денна	2	3	28	14	3	6	99	150	3

Тернопіль – 2023

Робочу програму склав доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, канд. екон. наук, доцент Володимир КОСТЕЦЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу
д-р екон. наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності
канд. екон. наук, доцент

Галина КУЛИНА

Гарант освітньої програми
д-р. екон. наук, доцент

Микола СТЕЦЬКО

**ОПИС ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕКОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»**

Дисципліна – «Фінансове забезпечення некомерційних організацій»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 23 “Соціальна робота”	Вибіркова дисципліна циклу професійно орієнтованих дисциплін за фаховим спрямуванням
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність 232 “Соціальне забезпечення” Освітня програма – Соціальне забезпечення	Рік підготовки: 2 Семестр: 3
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції : 28 год. Практичні заняття: 14 год.
Загальна кількість годин: 150 год.		Індивідуальна робота: 3 год. Тренінг, КППЗ: 6 год. Самостійна робота: 99 год.
Тижневих – 10 год. Аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Фінансове забезпечення некомерційних організацій» є формування у студентів базових системних знань з теорії і практики фінансового забезпечення некомерційних організацій та визначення можливостей та напрямів фінансування їх поточної діяльності та подальшого розвитку. Дисципліна «Фінансове забезпечення некомерційних організацій» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо розуміння особливостей функціонування неприбуткових організацій, оцінювання їхнього соціально-економічного потенціалу, аналізу механізмів підвищення ефективності їх фінансового забезпечення та оптимізації діяльності, пізнання інструментів формування партнерських відносин із державою у контексті становлення держави загального добробуту.

Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення особливостей фінансового забезпечення некомерційних організацій, які є невід’ємним елементом громадянського суспільства, не мають на меті отримання прибутку й утворюються на добровільній основі з метою забезпечення актуальних соціально-економічних потреб населення.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- з’ясування сутності фінансового забезпечення некомерційних організацій, їх функцій, завдань принципів організації власної діяльності, стратегії і тактики фінансування;
- дослідження системи фінансування некомерційних організацій, зокрема, правового забезпечення, організаційної структури, інформаційної бази управління фінансами некомерційних організацій;
- визначення сутності та місця фінансового планування (бюджетування) в процесі фінансового забезпечення некомерційних організацій;

- вивчення особливостей фінансування статутної діяльності бюджетних установ, громадських організацій, благодійних фондів, релігійних організацій, політичних партій, об'єднань громадян, інших некомерційних організацій.

2.3. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток;
- використовувати фундаментальні закономірності фінансового забезпечення некомерційних організацій у поєднанні з дослідницькими і управлінськими методами для здійснення професійної діяльності;
- здійснювати аналітичну оцінку фінансового забезпечення некомерційних організацій за використання емпіричних розрахунків.

3. Програма дисципліни «Фінансове забезпечення некомерційних організацій»

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування некомерційних установ та організацій

Тема 1. Основи фінансів некомерційних організацій

Соціально-економічна природа організацій громадянського суспільства (ОГС). Нормативно-правові засади отримання ознаки неприбутковості. Класифікація та характеристика неприбуткових організацій в Україні. Фінансовий механізм діяльності неприбуткових організацій. Принципи функціонування установ невиробничої сфери.

Тема 2. Особливості фінансового забезпечення діяльності державних (бюджетних) установ і організацій

Поняття бюджетних установ і правові засади їх діяльності. Інституційна трансформація моделі фінансового забезпечення поточної діяльності бюджетних установ. Особливості реалізації фінансового механізму бюджетних установ. Фінансові ресурси бюджетних установ. Джерела фінансових ресурсів. Суть бюджетного фінансування, його принципи, форми і методи. Особливості бюджетного фінансування в сучасних умовах. Власні надходження бюджетних установ і організацій. Гранти як джерело фінансових ресурсів бюджетних установ.

Змістовий модуль 2. Особливості організації процесів фінансування діяльності неурядових організацій громадянського суспільства

Тема 3. Фінансове забезпечення діяльності громадських організацій

Правовий статус та форми громадських об'єднань. Місце фінансів громадських організацій у фінансовій системі держави.

Джерела фінансового забезпечення діяльності громадських організацій в Україні. Особливості фінансового забезпечення діяльності громадських організацій в Україні. Громадські організації як одержувачі бюджетних коштів. Благодійність як джерело фінансового забезпечення діяльності та розвитку громадських організацій України. Відсоткова філантропія як інноваційний механізм фінансування громадських організацій. Державно-приватне партнерство в контексті фінансового забезпечення громадських організацій.

Тема 4. Особливості фінансування статутної діяльності благодійних організацій

Поняття благодійних організацій та правові засади їх діяльності. Види благодійних організацій.

Особливості фінансового забезпечення діяльності благодійних організацій в Україні. Майно благодійних організацій. Доходи благодійних організацій. Фінансові ресурси благодійних організацій. Джерела фінансових ресурсів. Фандрайзинг як джерело додаткового фінансування. Напрямки використання фінансових ресурсів. Контроль за ефективністю використання фінансових ресурсів. Фінансове планування. Особливості фінансової діяльності благодійних організацій в Україні.

Тема 5. Особливості організації фінансів релігійних організацій

Правовий статус релігійних організацій в Україні.

Джерела формування коштів релігійної організації. Активи (майно) релігійної організації. Доходи і видатки релігійної організації. Організаційні засади управління фінансовою діяльністю релігійної громади. Формування джерел фінансування діяльності релігійної громади. Особливості оподаткування доходів від діяльності релігійної громади.

Тема 6. Особливості формування фінансових ресурсів професійних спілок

Сутність професійних спілок та правові засади їх діяльності. Первинні профспілкові організації на підприємствах, в установах, організаціях.

Фінансова діяльність первинної профспілкової організації.

Кошти та інше майно професійних спілок. Фінансування професійних спілок. Ознаки доходу для профспілкових організацій. Профспілкові виплати: порядок оподаткування та обліку. Порядок використання первинними профспілковими організаціями коштів на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу, а також деяких питань їх оподаткування. Бухгалтерський облік у профспілці.

Тема 7. Фінансове забезпечення функціонування політичних партій

Сутність політичних партій та правові засади їх діяльності. Обмеження фінансової діяльності політичних партій.

Кошти та інше майно політичних партій. Приватне фінансування політичних партій. Основні завдання та форми державного фінансування політичних партій. Фінансова звітність політичної партії.

Органи контролю у сфері політичного фінансування. Контроль за ефективністю використання фінансових ресурсів. Звітування політичних партій як інструмент прозорості грошей в українській політиці. Санкції у сфері політичного фінансування та їх застосування.

Особливості фінансової діяльності політичних партій в Україні.

Тема 8. Особливості фінансового забезпечення функціонування установ кредитної кооперації

Економічна сутність та характеристика елементів системи кредитної кооперації.

Правові засади функціонування кредитних спілок в Україні. Основні принципи діяльності кредитної спілки. Створення кредитної спілки. Статут кредитної спілки. Державна реєстрація та ліцензування окремих видів діяльності кредитної спілки. Органи управління кредитної спілки. Спостережна рада кредитної спілки.

Фінансовий механізм діяльності кредитних спілок. Майно кредитної спілки. Капітал, резерви та інші фонди кредитної спілки. Господарська діяльність кредитної спілки. Кошти членів кредитної спілки. Фінансові ресурси кредитної спілки. Джерела фінансових ресурсів. Напрямки використання фінансових ресурсів. Особливості оподаткування кредитних спілок. Контроль за ефективністю використання фінансових ресурсів. Фінансове планування.

Організаційно-економічний механізм діяльності кредитних спілок у сфері кредитування.

Особливості фінансової діяльності кредитних спілок в Україні. Вплив кредитних спілок України на фінанси домогосподарств.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Фінансове забезпечення некомерційних організацій»

Назва теми	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Індив. робота	Тренінг, КПЗ	Самостійна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади функціонування некомерційних установ та організацій						
Тема 1. Основи фінансів некомерційних організацій	2	1	-	3	12	Поточне опитування
Тема 2. Особливості фінансового забезпечення діяльності державних (бюджетних) установ і організацій	4	1	1		12	Поточне опитування
Змістовий модуль 2. Особливості організації процесів фінансування діяльності неурядових організацій громадянського суспільства						
Тема 3. Фінансове забезпечення діяльності громадських організацій	4	2	-	3	12	Поточне опитування
Тема 4. Особливості фінансування статутної діяльності благодійних організацій	4	2	1		12	Поточне опитування
Тема 5. Особливості організації фінансів релігійних організацій	4	2	-		12	Поточне опитування
Тема 6. Особливості формування фінансових ресурсів професійних спілок	4	2	-		12	Поточне опитування
Тема 7. Фінансове забезпечення функціонування політичних партій	4	2	-		12	Поточне опитування
Тема 8. Особливості фінансового забезпечення функціонування установ кредитної кооперації	4	2	1		15	Поточне опитування
РАЗОМ	28	14	3	6	99	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1

Тема 1. Основи фінансів некомерційних організацій

Питання для обговорення:

1. Соціально-економічна природа організацій громадянського суспільства (ОГС)
2. Нормативно-правові засади отримання ознаки неприбутковості
3. Класифікація та характеристика неприбуткових організацій в Україні
4. Фінансовий механізм діяльності неприбуткових організацій

Тема 2. Особливості фінансового забезпечення діяльності державних (бюджетних) установ і організацій

Питання для обговорення:

1. Поняття бюджетних установ і правові засади їх діяльності
2. Інституційна трансформація моделі фінансового забезпечення поточної діяльності бюджетних установ
3. Особливості реалізації фінансового механізму бюджетних установ
4. Бюджетне фінансування, його принципи та форми
5. Власні надходження бюджетних установ і організацій
6. Гранти як джерело фінансових ресурсів бюджетних установ

Практичне заняття 2

Тема 3. Фінансове забезпечення діяльності громадських організацій

Питання для обговорення:

1. Правовий статус та форми громадських об'єднань
2. Місце фінансів громадських організацій у фінансовій системі держави
3. Джерела фінансового забезпечення діяльності громадських організацій в Україні

Практичне заняття 3

Тема 4. Особливості фінансування статутної діяльності благодійних організацій

Питання для обговорення:

1. Поняття благодійних організацій та правові засади їх діяльності.
2. Фінансові ресурси благодійних організацій.
3. Фандрайзинг як джерело додаткового фінансування.

Практичне заняття 4

Тема 5. Особливості організації фінансів релігійних організацій

Питання для обговорення:

1. Правовий статус релігійних організацій в Україні.
2. Джерела формування коштів релігійної організації.
3. Активи (майно) релігійної організації.
4. Доходи і видатки релігійної організації.

5. Організаційні засади управління фінансовою діяльністю релігійної громади.
6. Формування джерел фінансування діяльності релігійної громади.

Практичне заняття 5

Тема 7. Особливості формування фінансових ресурсів професійних спілок

Питання для обговорення:

1. Сутність професійних спілок та правові засади їх діяльності.
2. Первинні профспілкові організації на підприємствах, в установах, організаціях.
3. Фінансова діяльність первинної профспілкової організації.
4. Кошти та інше майно професійних спілок. Фінансування професійних спілок.
5. Ознаки доходу для профспілкових організацій.
6. Профспілкові виплати: порядок оподаткування та обліку.
7. Порядок використання первинними профспілковими організаціями коштів на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу, а також деяких питань їх оподаткування.

Практичне заняття 6

Тема 6. Фінансове забезпечення функціонування політичних партій

Питання для обговорення:

1. Сутність політичних партій та правові засади їх діяльності.
2. Кошти та інше майно політичних партій.
3. Приватне фінансування політичних партій.
4. Основні завдання та форми державного фінансування політичних партій.
5. Фінансова звітність політичної партії.
6. Органи контролю у сфері політичного фінансування.

Практичне заняття 7

Тема 8. Особливості фінансового забезпечення функціонування установ кредитної кооперації

Питання для обговорення:

1. Економічна сутність та характеристика елементів системи кредитної кооперації.
2. Правові засади функціонування кредитних спілок в Україні.
3. Фінансовий механізм діяльності кредитних спілок.
4. Організаційно-економічний механізм діяльності кредитних спілок у сфері кредитування.
5. Джерела формування капіталу кредитних спілок в умовах національної економіки.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Фінансове забезпечення некомерційних організацій» виконується самостійно кожним студентом. Індивідуальна робота охоплює

основні теми дисципліни і полягає у проведенні економічних і фінансових розрахунків та обґрунтуванні отриманих результатів, вона представляє собою набір локальних завдань, основною метою яких є виявлення знань студентів щодо організації фінансових відносин установ та організацій. КПЗ оформлюється у відповідності зі встановленими вимогами і оцінюється за 100-бальною шкалою. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни.

Завдання:

Сформулюйте програмну ціль вашої некомерційної організації (громадської організації, благодійного фонду, політичної партії чи іншої некомерційної організації).

Визначте програми впливів, які передбачають проміжні стани (етапи), через які має пройти організація для досягнення цієї мети.

Мета:

Етапи:

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

Складіть план фінансового забезпечення статутної діяльності вашої некомерційної організації.

7. Організація і проведення тренінгу

Тематика тренінгу

1. Проаналізувати систему управління та фінансового забезпечення некомерційної установи чи організації (обирається студентами самостійно) використовуючи статистичний матеріал.
2. Відзначити основні проблеми діяльності некомерційних установ чи організацій в Україні на напрями їх вирішення у порівнянні із західною практикою.

Порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

3. Практична частина реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

8. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть год.
1.	Тема 1. Основи фінансів некомерційних організацій	12
2.	Тема 2. Особливості фінансового забезпечення діяльності державних (бюджетних) установ і організацій	12
3.	Тема 3. Фінансове забезпечення діяльності громадських організацій	12
4.	Тема 4. Особливості фінансування статутної діяльності благодійних організацій	12
5.	Тема 5. Особливості організації фінансів релігійних організацій	12
6.	Тема 6. Особливості формування фінансових ресурсів професійних спілок	12
7.	Тема 7. Фінансове забезпечення функціонування політичних партій	12
8.	Тема 8. Особливості фінансового забезпечення функціонування установ кредитної кооперації	15
Разом:		99

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансове забезпечення некомерційних організацій» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- тестування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання результатів КППЗ;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- наукова дискусія;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- залік.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінансове забезпечення некомерційних організацій» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (КПЗ)
30%	40%	30%
1. Усне опитування, тестування під час заняття (4 теми по 10 балів – макс. 40 балів) 2. Виконання завдань самостійної роботи – макс. 10 балів. 3. Письмова робота – макс. 50 балів.	1. Усне опитування, тестування під час заняття (4 теми по 10 балів – макс. 40 балів) 2. Виконання завдань самостійної роботи – макс. 10 балів. 3. Письмова робота – макс. 50 балів.	1. Написання КПЗ, яке включає вибір варіанту та розв'язання практичних завдань – макс. 50 балів. 2. Тренінг – макс. 30 балів 3. Захист КПЗ – макс. 20 балів

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 10 балів за шкалою:

9-10 балів ставиться за таких умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується фінансовою термінологією;

- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання, досконало володіє навиками користування фінансовою звітністю суб'єкта господарювання та її ґрунтовного аналітичного опрацювання.

7-8 балів ставиться за таких умов:

- студент доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

- розв'язує задачі, вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег, вміє користуватися фінансовою звітністю.

5-6 балів ставиться за таких умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;

- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

3-4 бали ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

1-2 бали ставиться за таких умов:

- студент фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий

матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;

- виявляє нерозуміння змісту теоретичних питань та практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проєктор, ноутбук, проєкційний екран.	1-8
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint). Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox, Viber тощо).	1-8
3.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-8
4.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі on-line (за необхідності).	1-8

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Бюджетний кодекс України від 08.08.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Класифікація інституційних секторів економіки України (KICE): Наказ Державної служби статистики України від 03.12.2014 р. № 378. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_kise_2016.htm
5. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.08.2012 року № 5073-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text>
6. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

7. Про кредитні спілки: Закон України від 20.11.2001 року № 2908-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14#Text>
8. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 року № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
9. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 року № 1045-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>
10. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 р. № 987-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12>
11. Асадчев Ю. Проблемні аспекти діяльності благодійних організацій в Україні та шляхи їх вирішення. *Юрист & Закон*. 2023. № 23. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA010473
12. Височан О., Майковець Д. Облік фінансування діяльності небюджетних неприбуткових організацій. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1866/1798>
13. Воронкова Т. Є., Мельник А. О. Форми та методи фінансового забезпечення діяльності бюджетних установ. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 21-22. С. 68-72.
14. Гладчук О. М., Ткачук І. Я. Роль неприбуткових організацій України для фінансової системи держави (на прикладі громадських організацій та кредитних спілок). *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 46-2. С. 59-64.
15. Гнатківський Б. Теоретичні основи фінансового механізму функціонування кредитних спілок в Україні. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2019. Вип. 41. С. 104-111.
16. Гончаренко Н. Г. Фінансове планування як елемент забезпечення управління фінансовими ресурсами бюджетних установ. *Економічний простір*. 2021. № 165. С. 116-119.
17. Горват Т. Ю. Ендавмент як джерело фінансування релігійних організацій (зарубіжний досвід). *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1666/1603/>
18. Джуган В. В. Поняття та види фінансування політичних партій. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Сер.: Право*. 2021. Вип. 63. С. 56-60.
19. Завидняк І. О., Цимбал П. В., Омельчук Л. В. Благодійні організації в Україні: адміністративно-правовий статус та шляхи його реформування : монографія. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 192 с.
20. Західна О. Р., Сподарик Т. І. Основи фінансування бюджетних установ. *Бізнес-Інформ*. 2019. № 12. С. 332-337.
21. Зіскінд Є. Доцільність застосування проєктного менеджменту в діяльності релігійних організацій: сутність і специфіка. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. № 4(68). С. 84–90.
22. Кірсанова Ю. Правові, податкові та облікові засади здійснення підприємницької діяльності громадськими об'єднаннями та благодійними організаціями. Київ: Український форум благодійників, 2020. 12 с.
23. Кравченко О., Хомечко Г. Громадські та благодійні організації: розвиток і діяльність у правовому полі. Львів: МБО «Екологія – Право – Людина», 2019. 54 с.
24. Крамаренко К. М. Фінансовий механізм бюджетних установ в сучасних умовах. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 5(05). С. 33-36.
25. Лациба М. В., Старосольська С. П., Сидоренко Д. В. Громадські і благодійні організації в Україні. Реєстрація та діяльність. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 148 с.
26. Музиченко Г. В. Фінансування політичних партій як політико-правовий механізм протидії політичній корупції в європейських країнах. *Політикус*. 2020. Вип. 5. С. 80-84.

27. Особливості діяльності профспілкових організацій на період дії воєнного стану. *Дебет-Кредит*. 2022. № 15. URL: <https://online.dtkr.ua/2022/15/70996>
28. Середа О. О. Фінансування бюджетних установ: проблеми і перспективи. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1018/976>
29. Тищенко В. М., Ярмолицька О. В. Неприбуткові організації в Україні: нормативно-правове регулювання та особливості обліку і оподаткування. *Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури та технологій. Сер.: Економіка і управління*. 2019. Вип. 43-44. С.131-143.
30. Фінанси бюджетних установ: навч. посіб. [Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека, О. В. Люта, Н. Г. Пігуль]. Суми : Сумський державний університет, 2020. 229 с.
31. Циганчук Н.А. Проблеми правового статусу профспілок як суб'єктів трудового права. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 1. С. 131-137.
32. Brett Fairbairn, Lou Hammond Ketilson, Peter Krebs Credit Unions and Community Economic Development. Saskatchewan: Centre for the Study of Co-operatives University of Saskatchewan. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/7082714.pdf>
33. Lucas Amin, José María Marín Recommendations On Political Financing For OGP Action Plans. 2020. URL: https://www.transparency.org/files/content/activity/Rec_on_Political_Integrity_for_OGP_action_plans_-_FINAL.pdf
34. Michael Meyer, Clara Moder, Michaela Neumayr, Peter Vandor Civil Society and Its Institutional Context in CEE. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*. 2020. Vol. 31. P. 811-827. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11266-019-00106-7>
35. Nord H. L. Features of financing and treasury services of budgetary institutions on the example of universities. *Naukovi pratsi*. 2019. Vol. 149. P. 61.66.
36. Jo Saglie, Karl Henrik Sivesind Civil society institutions or semi-public agencies? State regulation of parties and voluntary organizations in Norway. *Journal of Civil Society*. 2018. Vol. 14. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17448689.2018.1518769>
37. The Future of Civil Society Organisations. Geneva: International council of voluntary agencies. 2020. May. 17 p. URL: <https://forus-international.org/en/resources/131>
38. Valeria Tonhäuser, Torill Stavenes Why change party finance transparency? Political competition and evidence from the «deviant» case of Norway. *European Journal of Political Research*. 2020. Vol. 59. P. 578–598.